

UNIVERZITET U ZENICI
ZDRAVSTVENI FAKULTET

Nastavni program predmeta: MEDICINSKA FIZIOLOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	1	4	05-K27-03

ECTS po aktivnostima

Predavanja	Vježbe	Seminarski rad	Kolokvij	Pismeni ispit	Usmeni ispit
1	0,5	0,25	0,25	1	1

Nastavnik: prof dr sc Besim Prnjavorac,
E-mail: pbsim@bih.net.ba;

Saradnik: Dr Šaranović Lejla,
E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Sticanje temeljnih znanja o funkciji organizma, od nivoa biohemijskih procesa, celularnih i histoloških struktura, tkiva, organa i organskih sistema.

Kompetencije koje će student razviti

Sticanje sveobuhvatne predstave o organizmu, fiziološkim tokovima, mehanizmima regulacije organizma

**Program predavanja:
Fiziologija**

P1	UVOD , značaj fiziologije, pojam biološkog entiteta, homeostaza, funkcija stanice i organela. Stanički skelet, mikrotubuli i mikrofilamenti, stanične kretne, osnovi fiziologije stanice.
P2	Funkcija staničnih organela – endoplazmatski retikulum, Riboosomi, Goldžijev aparat, stanična membrana, mitohondrije, hromosomi, prijenos gentskog materijala, biosinteza bjelancevina.
P3	Fiziologija tkiva – organizacija stanica u tkiva, membranski i akcioni pootencija, funkcija glatke i poprečno prugaste muskulature, mišićna kontrakcija. Funkcija triva po vrstama;
P4	Fiziologija respiratornog trakta – 1 – disanje, vanjsko unutrašnje, akt udisaja, izdisaja, funkcija ventilacije, perfuzije, difuzije. Funkcionalna građa alveolokapilarne membrane, surfaktant;
P5	Fiziologija respiratornog trakta 2 – transporti plinova, alveolokapilarne membrane, regulacija disanja, respiratornim trakt u održavanju homeostala, regulacija kiselosti krvi
P6	Kardiovaskularni sistem 1 – srce, srčani ciklus, sistola, dijaqstola, radna i provodna muskulatura srca, elektrofiziologija srca, formiranje i prijenos električnog impulsa srca, nastanak elektrokardiograma.
P7	Kardiovaskularni sistem 2- cirkulacija, arterijska, venska, kapilarna, stvaranje limfe, regulacija cirkulacije,
P8	Funkcija digestivnog trakta 1 – funkcija gutanja, funkcije želuca – sekrecijska, motorička. Funkcije takkog crijeva, digestija, resorpcija, sekrecija, peristaltika. Funkcije debelog crijeva, akt defekacije. Funkcije jetre, gušterače, žljezda piridodatih probavnoj cijevi;
P9	Funkcija digestivnog trakta 2 – Funkcije jetre, gušterače. Probava, resorpcija, sekrecija. Inervacija i vaskularizacija probavne cijevi.
P10	Fiziologija urogenitalnog sistema – Funkcija bubrega. Uloga bubrega u održavanju homeostaza. Funkcija nefrona, formiranje urina, filtracija urina, reapsorpcija, kocentracija. Formiranje sekundarnog urina. Akt mikcije. Fiziologija gonada. Uloga bubrega u očuvanju pH organizma, endokrina uloga bubrega.

P11 i	Fiziologija metabolizma , metabolizam osnovnih organskih i neorganskih tvari. Regulacija metabolizma. Fiziologija osnovnih metaboličkih ciklusa. Uloga endokrinog sistema u metabolizmu.		
P12	Hematologija – funkcija krvnih stanica, sastav i funkcije krvne plazme, hemostaza, koagulacija.		
P13	Fiziologija žljezda s unutrašnjim lučenjem . Uloga hipofize, štitne žljezde, nadbubrega, spolnih žljezda, timusa. Uloga endokrinog pankreasa. Koordinacija žljezda s unutrašnjim lučenjem.		
V1	Homeostaze , definicija, značaj, očuvanje. Osmotski pritisak, izotermija, ostale homeostaze.		
V2	Membranski i akcioni potencijal .		
V3	Elektrokardiogram , nastajenje, snimanje, analiza.		
V4	Cirkulacija - krvni tlak, mjerenje, praćenje, analiza.		
V5	Spirometrija , praktičan rad, analiza,		
V6	Acidobazni status , analiza respiratornih plinova u krvi. Transport plinova,		
V7	Funkcionalni testovi probave – Laboratorisjke analize u ocjeni probave, testovi resorpcije, test postprandijalne glikemije, analiza stolice, hemiska, mikrobiološka, paraziti.		
V8	Analiza urina – fizikalni pregled, hemijski, analiza sedimenta.		
V9	Funkcionalni testovi urimarnog trakta – renalni klirensi, plinske analize metaboličke acidoze		
V10	Krvne grupe , Praktičan rad, određivanje krvnih grupa. Testovi hemostaze i koagulacije.		
V11	Periferni razmaz krvi .		
V12			
V13	Funkcionalni testovi u endokrinologiji .		
V14	Funkcionalni testovi u neurologiji , refleksi, audiogram, vestibulogram		
V15	Odbrane organizma , osnovne imunološke funkcije organizma. Humoralni i celularni imunitet.		
P14	Fiziologija nervnog sistema . Fiziologija centralnog i perifernog nervnog sistema. Uloga subkortikalne sive mase. Somatski i autonomni nervni sistem. Osnove fiziologije čula. Prijenos impulsa.		
Način izvođenja nastave	Predavanja interaktivna nastava, samostalni rad izlaganja	Način ocjenjivanja studenata	Pismeno i usmeno;
Literatura			
Obavezna	Medicinska Fiziologija Arthur C. Guyton , odabrana poglavlja. Karlson P.: Biokemija za studente kemije i medicine, udžbenik, Školska knjiga, Zagreb, 1993 2. Stryer L.: Biokemija, udžbenik, Školska knjiga, Zagreb, 1993. Miholjčić M.: Biohemija, udžbenik. Svjetlost, Sarajevo, 1988		
Dodatna	Literatura iz oblasti praktične fiziologije i graničnih područja. Štraus B.: Medicinska biokemija, (udžbenik), Medicinska naklada, Zagreb, 1992. Koraćević D i suradnici: Biohemija, Savremena administracija, Beograd, 2003		
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima Prisustvo interaktivnoj seminarskoj nastavi Polaganje parcijalnih ispita u dogovora sa voditeljem predmeta			